

Warszawa, 18 maja 2024 r.

Dr hab. Jakub Zajączkowski

Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych

Uniwersytet Warszawski

Recenzja

osiągnięcia naukowego i aktywności naukowo-badawczej w związku z wnioskiem doktor Anny Umińskiej-Woronickej o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie stosunki międzynarodowe

Doktor Anna Umińska-Woroniccka jest absolwentką Wydziału Prawa na Uniwersytecie Wrocławskim. Tytuł magistra uzyskała w 2002 r. na podstawie pracy pt.: *Etyka zawodowa Służby Cywilnej* (promotor – prof. dr hab. Błaś). Stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce uzyskała w 2006 r. na podstawie rozprawy pt.: *Realizacja funkcji konsularnych przez polskie służby dyplomatyczne i konsularne na terytorium Federacji Rosyjskiej w latach 1992-2004* pod kierunkiem naukowym prof. dra hab. Mariana Wolańskiego. Dr Anna Umińska-Woroniccka jest zatrudniona od 2016 r. jako adiunkt w Instytucie Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Wrocławskiego.

Dorobek dr Anny Umińskiej-Woronickej przygotowany do wniosku o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie stosunki międzynarodowe i zaprezentowany w *Autoreferacie* wyróżnia się pod względem kryterium ilościowym i jakościowym. Doktor Anna Umińska-Woroniccka wskazała w *Autoreferacie* jako osiągnięcie naukowe stanowiące podstawę ubiegania się o doktora stopnia doktora habilitowanego monografię pod tytułem *Zagraniczna polityka kulturalna Czech, Polski,*

Słowacji i Węgier po 1989 roku, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2022, s. 319, ISBN 978-83-8017-434-4. Poza tą monografią, wskazaną przez Habilitantkę jako osiągnięcie naukowe podlegające ocenie i będące podstawą postępowania habilitacyjnego, należy zwrócić uwagę na pozostałą aktywność naukowo-badawczą oraz dorobek dydaktyczny i popularyzatorski, współpracę międzynarodową Habilitantki. Składają się na to m.in.:

- 2 monografie jedno-autorskie;
- 1 redakcja naukowa (wydanie w języku polskim i angielskim);
- 30 artykułów w czasopismach naukowych i w pracach zbiorowych (w tym w języku angielskim);
- 1 policy papers;
- 1 sprawozdanie;
- 32. wystąpienia na konferencjach krajowych i zagranicznych;
- udział w 3 projektach badawczych krajowych i zagranicznych;
- udział w 7 stażach i pobytach naukowych zagranicznych (m.in. staż naukowy od września 2014 r. do stycznia 2015 r. w University of Oxford, Department of Politics and International Relations, w ramach Department Visiting Research Fellow, St. Antony's College; pobyty badawcze w 2015 r. i 2018 r. w Uniwersytecie Karola w Pradze, w Instytucie Politologii).

Trzeba w tym kontekście jednoznacznie stwierdzić, że cały dorobek po doktoracie Habilitantki wyróżnia się spójnością i skoncentrowany jest przede wszystkim na wymiarze kulturowym w strategiach polityki zagranicznej państw. Ponadto Habilitantka w swoich badaniach zagranicznej polityki kulturalnej nawiązuje do takich obszarów badawczych jak: badanie polityki zagranicznej państwa oraz studia nad dyplomacją. Przedstawione rezultaty badań, sposób ich rozwiązania formułowany w monografii, będącej podstawą postępowania habilitacyjnego oraz pozostałych artykułach, rozdziałach dowodzą, że Habilitantka ma bardzo dużą wiedzę we wskazanym zakresie oraz, co istotne, przedstawia innowacyjne rozwiązania problemu badawczego, przez co wnosi istotny wkład do rozwoju dyscypliny stosunki międzynarodowe.

Należy podkreślić spójność aktywności naukowej Habilitantki. Od początku swojej kariery naukowej przedmiotem zainteresowania Habilitantki była kwestia kultury w stosunkach międzynarodowych, a zwłaszcza problematyka dyplomacji kulturalnej, wymiaru kulturowego

polityki zagranicznej. Na wyróżnienie zasługuje także fakt, że koncentracja na tej problematyce badawczej uwidacznia się nie tylko w publikacjach, ale również w projektach badawczych oraz stażach naukowych. Ponadto problematyka kultury, dziedzictwa kulturowego Europy przejawia się w aktywności Habilitantki dotyczącej współpracy z otoczeniem społeczno-ekonomicznym, czego przykładem jest udział w organie nadzorczym Twierdzy Srebrna Góra, członkostwo w organie nadzorczym Spółki Strzelecki Ratusz (str. 14., *Autoreferat*) czy sporządzenie ekspertyzy dla Departamentu Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej MSZ (s. 15., *Autoreferat*).

Przedstawione powyżej fakty dowodzą, że mamy więc do czynienia z przemyślaną i dobrze zaprojektowaną strategią badawczą Habilitantki, która konsekwentnie pogłębia i bada problematykę wymiaru kulturowego w polityce zagranicznej państw.

1. Ocena osiągnięcia naukowego Habilitanta

Zgodnie z wnioskiem doktor Anny Umińskiej-Woroniczkiej o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego osiągnięcie naukowe podlegające ocenie i będące podstawą tegoż postępowania stanowi monografia nt. *Zagraniczna polityka kulturalna Czech, Polski, Słowacji i Węgier po 1989 roku*, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2022, s. 319, ISBN 978-83-8017-434-4..

Publikacja ta stanowi rzetelne pod względem naukowym opracowanie, ma charakter analityczno-problemowy. Przedstawiona przez dr Annę Umińską-Woroniczką monografia jest konsekwencją jej wieloletnich zainteresowań badawczych i realizowanych w tym kontekście badań nad wymiarem kulturowym w strategiach polityki zagranicznej państw, a także nad badaniem polityki zagranicznej oraz studiami nad dyplomacją. Osiągnięcie naukowe Habilitantki wyróżnia się oryginalnością nie tylko pod względem wyboru problemu badawczego, ale przede wszystkim sposobem objaśnienia tego problemu (wyborem i zastosowaniem jednej z teorii stosunków międzynarodowych). Na pozytywną ocenę zasługuje zwłaszcza przedstawiony przez Habilitantkę materiał empiryczny, bardzo bogaty i dobrze udokumentowany. Materiał ten dowodzi, że Autorka ma dużą wiedzę w zakresie omawianej problematyki. Biorąc pod uwagę powyższe kwestie można stwierdzić, że osiągnięcie naukowe przedstawione przez dr Annę Umińską-Woroniczką wnosi istotny wkład do rozwoju dyscypliny stosunki międzynarodowe, a przedstawione w monografii założenia badawcze mają możliwości aplikacyjne w odniesieniu do innych, zbliżonych procesów, zwłaszcza na obszarach europejskich.

Ocena osiągnięcia naukowego została dokonana na podstawie następujących kryteriów:

- przedstawionego problemu badawczego;
- założeń badawczych pracy i sposobu rozwiązania problemu badawczego (plan badawczy, teorie, metody badawcze);
- potencjał aplikacyjny zastosowanego modelu;
- prezentacja efektów badań.

Po pierwsze, o oryginalności badań świadczy **wybór przedmiotu badań**, a zwłaszcza jego holistyczne ujęcie. Choć w ostatnich 30 latach badacze podejmują coraz częściej problematykę znaczenia kultury w stosunkach międzynarodowych, to brak jest jednak wielu publikacji poruszających zagadnienie roli kultury w kształtowaniu i realizowaniu polityki zagranicznej. Najczęściej jest to analiza w kontekście jedynie jednak dyplomacji kulturalnej czy publicznej, ukazywanie pojedynczych działań promujących kulturę danego państwa.. Często mają one także fragmentaryczny i deskryptywny charakter oraz koncentrują się na omówieniu jedynie implikacje w sferze politycznej. Większość publikacji nie ma tak całościowego jak recenzowana publikacja podejścia do problematyki, a przede wszystkim nie analizuje znaczenia i funkcji kultury w działaniach zewnętrznych państwa. Tak całościowo i holistycznie przedstawiony przedmiot badań decyduje o oryginalności pracy.

Na wyróżnienie zasługuje zwłaszcza fakt wyboru szerszego zagadnienia niż problematyka jedynie rekonstrukcji głównych założeń polityki kulturalnej czy zagranicznej polityki kulturalnej jednego państwa. Autorka analizuje działania czterech wybranych państw, czyli Czech, Polski, Węgier i Słowacji, w sferze zagranicznej polityki kulturalnej z perspektywy państwo-centricznej. Dzięki temu praca ma charakter holistyczny, czyniąc - jak sama Autorka wskazuje - z przedmiotu analizy proces konstruowania i realizacji zagranicznej polityki kulturalnej, z uwzględnieniem instrumentów tej polityki, w tym środków konstytuujących dyplomację kulturalną. Wartością dodaną rozprawy jest bowiem przede wszystkim próba ukazania zagranicznej polityki kulturalnej jako dynamicznego procesu kształtowania i realizacji celów państwa, na podstawie jego potrzeb, motywacji i wartości z wykorzystaniem z wykorzystaniem zasobów kultury. Takie podejście umożliwia kompleksowe wyjaśnienie motywów oraz mechanizmu działań czterech wskazanych państw w sferze zagranicznej polityki kulturalnej.

To wieloaspektowe ujęcie problematyki w kontekście przedmiotowym dotyczącym zarówno samej zagranicznej polityki kulturalnej czterech wybranych państw, jak i odniesienie tych działań do ich ogólnych założeń polityki zagranicznej, ich aktywności w sferze regionalnej, ich działań na forum organizacji międzynarodowych i w relacjach dwustronnych i przyjętych przez nie zobowiązań prawnomiędzynarodowych w dziedzinie kultury, decyduje o oryginalności tematu i jego znaczeniu poznawczym.

Autorka próbuje rozważać, odwołując się do wybranej teorii, czyli realizmu neoklasycznego, na ile działania czterech wybranych państw w sferze zagranicznej polityki kulturalnej wpływają na realizację celów tych państw. Pozytywnie należy ocenić rzetelne wyjaśnienie we *Wstępie* wyboru czterech studiów przypadku, czyli Polski, Słowacji, Węgier i Czech. Wydaje się jednak, że Autorka mogłaby zarówno we *Wstępie*, jak i w Autoreferacie poświęcić temu więcej miejsca. Można rozważyć czy nie należałoby na przykład w rozdziale 1. monografii jeden z podrozdziałów przeznaczyć na przybliżenie potencjału społeczno-kulturowego czterech wybranych państw. Uwaga ta nie pomniejsza jednak oceny, że zarówno wybór studiów przypadku oraz ramy czasowe zostały określone w sposób klarowny.

To pozwala Autorce na zidentyfikowanie oraz omówienie działań czterech wybranych państw w sferze zagranicznej polityki kulturalnej. Autorka analizuje ją jako aktywność państwa, która jest skierowana na zewnątrz: wobec państw i innych uczestników stosunków międzynarodowych. Takie ujęcie tematu pozwala na głębsze poznanie charakteru procesów i zjawisk w wymiarze stosunków międzynarodowych, na uwypuklenie złożoności i wielowymiarowości problematyki zagranicznej polityki kulturalnej. Takie podejście do problemu badawczego przesądza o oryginalności pracy i o znaczącym wkładzie monografii w rozwój dyscypliny stosunki międzynarodowe. Potwierdza to także fakt, że recenzowana publikacja wypełnia znacząco lukę w badaniach zarówno nad wyjaśnieniem problematyki zagranicznej polityki kulturalnej, funkcji kultury w kształtowaniu i realizacji polityki zagranicznej.

Klarowność oraz spójność przesądzają także o bardzo pozytywnej ocenie **drugiego kryterium oceny publikacji, czyli przyjętych przez Autorkę założeniach badawczych i sposobie rozwiązania problemu badawczego**. Dowodzą one umiejętności badawczych Autorki oraz jednoznacznie dowodzą przemyślanej strategii badawczej Autorki; wie co i jak badać.

Należy wskazać na początku, że przedmiot badań i uzasadnienie jego wyboru oraz cel rozprawy zostały poprawnie określone i zdefiniowane. Autorka przyjęła już we *Wstępie* założenie, które wskazuje, że zagraniczna polityka kulturalna jest jednym z komponentów polityki zagranicznej państwa (s. 11). Jest to kluczowe założenie, z którym w pełni korespondują zarówno przedstawiona na stronie 11. operacyjna definicja zagranicznej polityki kulturalnej, ale co istotniejsze implikuje ono także wybór przez Autorkę zastosowanego przez nią podejścia teoretycznego związanego z badaniem polityki zagranicznej państwa.

Głównemu założeniu pracy podporządkowaną hipotezy oraz cel pracy (s. 12.), który jest sformułowany w sposób jednoznaczny i w pełni koresponduje z wybranym problemem badawczym. Jednocześnie - co także należy pozytywnie ocenić - biorąc pod uwagę powyższe założenia, Autorka w swojej pracy próbuje zidentyfikować i ukazać relacje przyczynowo-skutkowe między zagraniczną polityką kulturalną a polityką zagraniczną państwa i głównymi celami państwa. Koresponduje to zaś z celem i hipotezami rozprawy. Mamy więc do czynienia ze spójnością założeń metodologicznych, przedstawionych we *Wstępie* i *Rozdziale I* oraz strukturą pracy oraz sposobem rozwiązania problemu badawczego.

W tym kontekście na szczególne wyróżnienie zasługuje rozdział 1., w którym znajdujemy rozszerzenie przyjętych we *Wstępie* założeń teoretycznych. Autorka w sposób rzetelny i dogłębny wskazuje istotę i znaczenie podstawowych kategorii analitycznych. Trzeba wskazać przede wszystkim podrozdziały 1.3., 1.4., 1.5. Należałoby jednak rozważyć, czy w rozdziale tym nie powinien się znaleźć podrozdział dotyczący znaczenia realizmu neoklasycznego w badaniu zagranicznej polityki kulturalnej. Stanowiłby on swoistego rodzaju poszerzenie argumentów i uwypuklałby w sposób jeszcze bardziej jednoznaczny uzasadnienie wyboru przez Autorkę tego podejścia teoretycznego do rozwiązania problemu badawczego .

Powyższa sugestia nie zmienia pozytywnej oceny klarownie sformułowanego programu badawczego publikacji, który znajdujemy we *Wstępie*. Jest on wręcz wzorcowy. Autorka przedstawia w sposób rzetelny, logiczny i w odpowiedniej kolejności poszczególne elementy założeń badawczych pracy, takie jak problem badawczy i jego uzasadnienie, stan badań, pytania badawcze i hipotezy oraz metodologię i metody badawcze.

Pewne zastrzeżenia może budzić sformułowanie pytania nr 2 oraz wydaje się zbyt ogólnikowo sformułowane hipotezy nr 1 i nr 4 (s. 14.-15.). Należałoby także rozważyć czy nie powinno się także znaleźć pytanie dotyczące jaki wpływ miały działania w sferze zagranicznej polityki kulturalnej na realizację przez poszczególne państwa ogólnych celów polityki

zagranicznej. Uwagi te nie zmieniają jednak pozytywnej oceny przedstawionych założeń i programu badawczego pracy. Przedstawiona przez Autorkę konstrukcja oraz zawartość merytoryczna poszczególnych jej elementów dowodzą przemyślanej strategii badawczej. Mamy więc do czynienia z określonym celem i problemem badawczym publikacji oraz, co kluczowe, ich spójnością. Trzeba podkreślić, że zadaniom tym podporządkowano strukturę pracy. Dzięki temu mamy do czynienia z klarownym i logicznym wywodem w całej pracy. Założenia badawcze wskazują, co chce badać i dlaczego Autorka.

Na wyróżnienie zasługuje wskazanie przez Autorkę metod badawczych. Z opisanych metod (s. 16.-18.) wynika, że zastosowała metody jakościowe, a przede wszystkim analizę dyskursu. Należy podkreślić, że świadoma strategia badawcza, uwidoczniła się zwłaszcza w kontekście sformułowanego uzasadnienia przez Doktoranta wybranych metod i technik badawczych oraz ich konsekwentne zaaplikowanie w rozprawie. Metody jakościowe, przede wszystkim analiza dyskursu, która dominuje w pracy i decyduje o jej specyfice, zostały zastosowane w sposób prawidłowy. Przedstawione we *Wstępie* założenia dotyczące metodologii nie mają jedynie charakteru deklaratywnego. Krytyczna analiza źródeł pierwotnych, analiza źródeł wtórnych jest zastosowana w całej pracy w sposób rzetelny i poprawny.

O pozytywnej ocenie publikacji świadczy jednak przede wszystkim fakt, że Habilitantka podjęła próbę objaśnienia problemu badawczego z wykorzystaniem teorii wypracowanych na granicy nauki o stosunkach międzynarodowych. Wybrana już we *Wstępie* teoria realizmu neoklasycznego jest zastosowana w sposób przemyślany oraz dowodzi umiejętności analitycznych Habilitantki. W kontekście wybranej teorii można rozważać czy nie należałoby w większym stopniu odzwierciedlić wyboru tego podejścia teoretycznego w konstrukcji poszczególnych rozdziałów poprzez uwypuklenie w podrozdziałach czynników kształtujących zagraniczną politykę kulturalną. Mimo to należy jednak pozytywnie ocenić sam wybór teorii, to jest realizmu neoklasycznego jako najbardziej adekwatnego do objaśnienia wybranego problemu badawczego. Trzeba wskazać, że znalazło to odzwierciedlenie przede wszystkim w treści rozprawy, gdzie Autorka omawiała zarówno uwarunkowania wewnętrzne, jak i zewnętrzne działań wskazanych czterech państw. W treści poszczególnych rozdziałów Autorce udało się zidentyfikować główne motywy, przesłanki działań czterech państw, nie ograniczając się jedynie do uwarunkowań zewnętrznych. Dowodzi to nie tylko znajomości problematyki badawczej, specyfiki wybranego problemu badawczego, ale także umiejętności badawczych Habilitantki, przede wszystkim przemyślanej strategii badawczej. Autorce w rozdziałach tych

udało się zidentyfikować czynniki, kształtujące zagraniczną politykę kulturalną w kontekście ich polityki zagranicznej i dokonała ich syntezy, odnosząc się do zdefiniowanej we *Wstępie* ramy teoretycznej. Dzięki temu mamy do czynienia ze spójnością struktury pracy z przyjętymi założeniami metodologicznymi oraz przedstawionymi we *Wstępie* ramami teoretycznymi.

Jednocześnie Habilitantka w sposób rzetelny i właściwy dokonała potwierdzenia przyjętych przez siebie tez i hipotezy, czego potwierdzenie w ujęciu syntetycznym znajdujemy przede wszystkim w *Zakończeniu*. Wnioski, które tam znajdujemy, dowodzą umiejętności badawczych Habilitantki, przede wszystkim umiejętności syntezy i formułowania klarownych ocen, tez, opartych na faktach i logicznym wywodzie. Jednocześnie jednak można byłoby rozważyć rozszerzenie *Zakończenia*. Wydaje się, że warto byłoby rozwinąć w *Zakończeniu* pewne wątki. Nie zmienia to jednak pozytywnej oceny *Zakończenia*. Habilitantka potwierdza w nim przyjęte we *Wstępie* hipotezy i przedstawia oryginalne wnioski. Ta część *Zakończenia* jest dowodem umiejętności analitycznych Autorki. Pozytywnie należy także ocenić fakt poddania założeń ze *Wstępu* i rozdziału I analizie empirycznej w rozdziałach 2.-4.

Spójność ta przesądza o pozytywnej ocenie drugiego kryterium przy ocenie przedstawionej przez Habilitanta monografii, tzn. sposobu rozwiązania problemu badawczego. Należy stwierdzić, iż jest on logiczny, przeprowadzony w sposób prawidłowy. Na wyróżnienie zasługuje zwłaszcza warstwa empiryczna, czego dowody znajdują się w bardzo dobrze udokumentowanych tezach i argumentach w pracy. Jednocześnie badania empiryczne, wizyty studyjne miały wpływ na rzetelne i solidne zrekonstruowanie przez Habilitantkę znaczenia kultury w kształtowaniu polityki zagranicznej. Potwierdzenie tej aktywności Habilitantki w tym zakresie odnajdujemy w *Autoreferacie*. Publikacja w sposób jednoznaczny potwierdza wiedzę Habilitantki na temat wybranej przez siebie problematyki, którą bada. Przedstawione do oceny jako osiągnięcie naukowe monografia wykazują się rzetelnością metodologiczną i teoretyczną. Trzeba wskazać, że Habilitant opiera się w swojej analizie przede wszystkim na badaniach jakościowych (m.in. analiza dokumentów, studia przypadku, analiza systemowa, czynnikowa). Ponadto przedstawione wnioski o rezultaty badań mają charakter oryginalny i mają znaczący wkład w rozwój dyscypliny stosunki międzynarodowe

Jakość badań i kompetencje metodologiczne Habilitanta potwierdza także **trzecie kryterium** oceny głównego osiągnięcia, czyli **potencjał aplikacyjny zastosowanych teorii i studium przypadku**. W tym kontekście trzeba podkreślić potencjał aplikacyjny autorskiego podejścia Habilitantki do zastosowanych podejść teoretycznych w badaniu zagranicznej polityki kulturalnej. Jednocześnie Habilitantka w pełni uzasadniona wybrane przez siebie

podejście. Przedstawione przez Habilitantkę rezultaty są istotną przesłanką do realizacji w pełni rzetelnych pod względem metodologicznym i teoretycznym kolejnych etapów badań. Warto byłoby w tym kontekście poruszyć tę kwestię w *Zakończeniu*. Ponadto należałoby rozważyć czy nie zasadne byłoby rozszerzenie w *Zakończeniu* i dodanie także w *Autoreferacie* wątku dotyczącego potencjału aplikacyjnego analizowanych teorii i wniosków, jakie wypływały z badania zagranicznej polityki kulturalnej Polski, Czech, Słowacji, Węgier dla innych państw.

Dokonując oceny głównego osiągnięcia należy także wziąć pod uwagę, gdzie Habilitantka prezentowała swoje badania (**kryterium czwarte**). Pod tym względem należy bardzo wysoko ocenić dorobek Habilitantki. Po pierwsze, o czym już wspomiano, Habilitantka odbyła wizyty studyjne i staże naukowe w znaczących ośrodkach badawczych, między innymi na Uniwersytecie w Oxfordzie i Uniwersytecie Karola w Pradze. Ponadto realizowane przez Habilitantkę badania były poddawane weryfikacji w trakcie międzynarodowych i krajowych konferencji oraz staży zagranicznych. O poziomie umiędzynarodowienia badań Habilitantki świadczy także jej udział jako w międzynarodowych grantach badawczych i dydaktycznych..

Podsumowując, zgodnie z ustawą o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, ten fragment oceny osiągnięcia naukowego dr Anny Umińskiej-Woronieckiej, w mojej opinii, stanowi **istotny wkład w rozwój dyscypliny stosunki międzynarodowe**

2. Ocena pozostałej aktywności naukowo-badawczej oraz dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej Habilitanta

Podstawą oceny w drugiej części oceny są przede wszystkim kryteria wymienione w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego. Część z nich została już uwzględniona przy ocenie głównego osiągnięcia Habilitantki w pierwszej części.

Jednym z kryteriów jest udział w grantach krajowych i międzynarodowych. Warto w tym kontekście zwrócić uwagę na udział Habilitantki (jako Kierownik) w projekcie własnym Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego nt. Reforma polskiej służby zagranicznej w zakresie promocji Polski w latach 1998-2009 (projekt realizowany w latach 2008-2013).

Ponadto w latach 2015-2017 uczestniczyła w projekcie realizowanym na Uniwersytecie w Oxfordzie na temat *Subcultures as Integrative Forces in East-Central Europe, 1900-Present*.

Potwierdzenie umiędzynarodowienia badań Habilitantki jest także jej udział w stażach naukowych, m.in. w: Uniwersytet w Oxfordzie i Uniwersytet Karola w Pradze.

Na wyróżnienie zasługuje także, co już było podkreślane, współpraca Habilitantki z otoczeniem społeczno-gospodarczym związanym z problematyką.

Dr Anna Umińska-Woroniecka wymieniła w swoim *Autoreferacie* ponad 30 publikacji, niewchodzących w skład osiągnięcia naukowego. Publikacje te dotyczyły obszarów badawczych, które w swoich badaniach Habilitantka rozwija, tj.

- a) badania nad wymiarem kulturowym w strategiach polityki zagranicznej;
- b) badania polityki zagranicznej;
- c) studia nad dyplomacją.

Publikowała głównie w języku polskim, ale także odnajdujemy publikacje w języku angielskim. Należy podkreślić, że zwłaszcza badania dotyczące zarówno zagranicznej polityki kulturalnej, dyplomacji, badania polityki zagranicznej mają charakter uzupełniający do głównego osiągnięcia.

Należy pozytywnie ocenić udział i aktywność Habilitantki w konferencjach krajowych i międzynarodowych (prawie 40 wystąpień). Tematy wystąpień wiązały się w dużej mierze z tematem głównego osiągnięcia naukowego i dotyczyły m.in. zagranicznej polityki kulturalnej, dyplomacji publicznej, kultury w stosunkach międzynarodowych. Na konferencjach prezentowała swoje wyniki w języku polskim, angielskim.

Habilitantka wykazała również swój udział oraz członkostwo w sieciach badawczych i towarzystwach naukowych. Brała udział w grupach badawczych i uczestniczyła w seminariach m.in., organizowanych przez Polskie Towarzystwo Studiów Międzynarodowych. Jest członkinią PTSM, w którym od 2017 r. pełni funkcję wiceprzewodniczącej sekcji Studiów nad Dyplomacją; jest także członkiem sekcji studiów nad kulturą i studiów nad polityką zagraniczną. Jest także członkinią British International Studies Association, European International Studies Association.

Bardzo wysoko należy także ocenić dorobek dydaktyczny Habilitantki. Tematyka prowadzonych przez nią zajęć w pełni koresponduje z profilem badawczym. Większość zajęć

obejmuje cztery obszary tematyczne: polityka zagraniczna państw; prawo międzynarodowe; dyplomacja; administracja publiczna. Zajęcia są bardzo wysoko oceniane przez studentów. Habilitantka jest promotorem 71 prac licencjackich, 8 magisterskich i pełni funkcję promotora pomocniczego w dwóch przewodach doktorskich. Na wyróżnienie zasługuje także dydaktyka międzynarodowa. Była ona realizowana m.in. w ramach dwóch grantów dydaktycznych podczas wizyt w Haskim Uniwersytecie Badań Stosowanych oraz Uniwersytecie w Lejdzie. Prowadziła także zajęcia z *Foreign Policy Analysis* na Uniwersytecie Karola oraz odbyła pięć wyjazdów dydaktycznych w ramach programu Erasmus.

Należy podkreślić i wyróżnić, że dr Anna Umińska-Woroniecka nie tylko wykazuje się dużą aktywnością naukowo-badawczą i dydaktyczną, ale także bardzo dużym zaangażowaniem i działalnością organizatorską (m.in. na Uniwersytecie Wrocławskim, w Polskim Towarzystwie Studiów Międzynarodowych) oraz popularyzacją nauki. Aktywność Habilitantki była czterokrotnie wyróżniania, m.in.: nagrodą Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego.

Podsumowując tę część oceny aktywności naukowo-badawczej, dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego oraz współpracę międzynarodową należy ją bardzo wysoko ocenić. Tym samym w mojej opinii spełnia ona kryteria ministerialne stawiane osobom ubiegającym się o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

3. Konkluzja

Po zapoznaniu się z przedstawionym przez dr Annę Umińską-Woroniecką osiągnięciem naukowym, które stanowi monografia, jak również z pozostałym dorobkiem naukowo-badawczym, dydaktycznym i popularyzatorskim oraz w zakresie współpracy międzynarodowej **stwierdzam, że spełnia on wymóg posiadania osiągnięć naukowych uzyskanych po otrzymaniu stopnia doktora, stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny stosunki międzynarodowe. Tym samym opowiadam się za nadaniem doktor Annie Umińskiej-Woronieckiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie stosunki międzynarodowe.**

